

veckans **TORA**

Balak (Balak)

Kommentar till veckans parasha (avsnitt) från Toran: 4 Mos 22:2–25:9

Vi rekommenderar att du läser igenom det aktuella avsnittet i din Bibel först innan du studerar kommentarerna.

Be att Gud talar till dig när du läser kommentarerna och tänk på följande: (1) Vad talar starkast till mig? (2) Vad kan jag börja tillämpa? (3) Finns det något jag behöver ändra på i mitt liv?

Balak lejer Bileam

“Balak, Sippors son, såg allt vad Israel hade gjort mot amoreerna. Och Moab fruktade för folket därför att det var så talrikt. Moab gruvade sig för Israels barn och sade till de äldste i Midjan: ‘Nu kommer denna skara att äta upp allt omkring oss, liksom oxen äter upp gräset på marken.’ Balak, Sippors son, var på den tiden kung i Moab. Han skickade sändebud till Bileam, Beors son, i Petor vid floden, där hans folk var bosatt, för att kalla honom till sig, och han lät säga: ‘Se, ett folk har dragit ut ur Egypten, det täcker markens yta och har slagit sig ner mitt emot mig. Kom nu därför och förbanna detta folk åt mig, för det är starkare än jag. Kanske skall jag då kunna slå det och driva bort det ur landet. Ty jag vet att den du välsignar är välsignad, och den du förbannar är förbannad.’” (4 Mos 22:2-6)

Den sista versen i förra veckans Toraavsnitt lyder: *“Israels barn bröt upp och slog läger på Moabs hedar, på andra sidan Jordan mitt emot Jeriko.”* (4 Mos 22:1)

Israel har just besekrat de amoreiska kungarna Sichon och Og och ökenvandringen är nu avslutad. Från och med denna veckas *parasha* utspelar sig händelserna som skildras i resten av Toran under de sista månaderna, medan Israel har slagit läger på Moabs hedar före intåget i Kanaan under Josua.

De två dominerande händelserna under denna tid är händelsen med Bileam och Moabs döttrar, samt Mose avskedstal till den nya generationen i Femte Mosebok.

Som vi nämnt tidigare i kommentaren till *Parashat Korach* är Bileam ett varnande exempel på falska profeter i den yttersta tiden. Judas skrev i sitt brev: *“Ve dem! De har slagit in på Kains väg, **de har mot betalning störtat sig i Bileams villfarelse**, de har gjort uppror som Kora och gått under.”* (Jud v. 11)

Vår Mästare varnade angående den yttersta tiden: *“**Många** falska profeter skall träda fram och **bedra många... falska profeter skall träda fram och göra stora**”*

tecken och under för att om möjligt bedra även de utvalda. Jag har nu sagt er detta i förväg.” (Matt 24:11,24-25)

Bileam är det främsta exemplet vi har i Bibeln på en falsk profet. Tre gånger tar de Apostoliska Skrifterna upp Bileam som ett varnande exempel för oss.¹ Därför är det viktigt att studera vad Skriften säger om Bileam, så att vi kan lära oss av detta och ta varning. Jeshua varnade församlingen i Pergamus för ”Bileams lära”: ”Men något har jag emot dig, att du har några där som håller sig till Bileams lära, han som lärde Balak att sätta ut en fälla för Israels barn, så att de åt kött från avgudaoffer och bedrev otukt.” (Upp 2:14) Vi ska inte konsumera eller njuta av sådant som är förknippat med eller besmittat av sexuell otukt.

Jeshua sa om de falska profeterna: **”Akta er för de falska profeterna, som kommer till er klädda som får men i sitt inre är rovlystna vargar. På deras frukt skall ni känna igen dem. Inte plockar man väl vindruvor från törnbuskar eller fikon från tistlar?... Många skall säga till mig på den dagen: Herre, Herre, har vi inte profeterat med hjälp av ditt namn och med hjälp av ditt namn drivit ut onda andar och med hjälp av ditt namn gjort många kraftgärningar? Men då skall jag säga dem sanningen: Jag har aldrig känt er. Gå bort ifrån mig, ni laglösa!”** (Matt 7:15-16, 22-23)

Många falska profeter kommer att säga på den yttersta dagen: ”Herre, har vi inte profeterat i ditt namn och i ditt namn gjort många kraftgärningar?” Men deras exakta profetior och mäktiga kraftgärningar kommer inte att ge dem inträde i himmelriket. Jeshua sa att det kommer att uppstå **många** sådana falska profeter i den sista tiden som kommer att leda **många** vilse. Det urgamla kristna dokumentet Didaché varnar:

“Vaka över ert liv; låt inte era lampor släckas eller era kläder vara ouppfästa, utan var redo, ty ni vet inte vid vilken timme vår Herre kommer. Och samlas ofta för att söka det som är nyttigt för era själar; ty all den tid ni varit troende skall inte vara till någon nytta för er om ni inte håller ut till änden.

Ty i de sista dagarna skall de falska profeterna och villolärarna mångfaldigas, och fåren skall förvandlas till vargar, och kärlek skall förvandlas till hat. Och när laglösheten ökar skall de hata varandra och förfölja och förråda varandra. Och sedan skall han som bedrar världen framträda som en Guds son och göra tecken och under, och jorden skall lämnas över i hans händer; och han skall göra avskyvärda ting, värre än något ont som gjorts sedan världens begynnelse.” (Didaché kap 16, v. 1-4)

Det första vi kan fastställa från Bileams exempel är att det var inget fel på nådegåvan i hans liv. Han profeterade exakt det som Gud sa. Hans profetior utgör nästan två hela kapitler av de heliga Skrifterna. Varje morgon citerar alla rättrogna judar en av Bileams profetior när de går till synagogan för att be: **”Hur sköna är inte dina tält, o Jakob, dina boningar, o Israel!”** (4 Mos 24:5) En av de vackraste messianska profetierna vi har i Skriften uttalades av Bileam: **”Jag ser honom, men inte nu, jag skådar honom, men inte nära. En stjärna träder fram ur Jakob, en spira höjer sig ur Israel.”** (4 Mos 24:17)

För många år sedan predikade jag i en församling i Kalifornien. Pastorn var känd från det världsvida TV nätverket TBN. Jag mådde dock mycket dåligt under de dagar jag besökte församlingen. Det kändes tydligt att något var fel. Pastorn var väldigt förmögen. Han bodde i ett flott hus och körde runt i en dyr bil. Men han skickade någon att hämta mig på flygplatsen i en urgammal bil som inte ens fungerade som den skulle. Den saknade bl a luftkonditionering och det var en värmebölja med över 40 graders värme. Ersättningen han gav mig räckte knappt till resekostnaderna, och andra saker hände som kändes helt fel. Innan jag åkte därifrån gav han mig dock i det sista mötet en av de märkligaste profetior jag fått i hela mitt liv. En medlem sa till mig efteråt: "Jag har aldrig varit med om att pastorns profetior slagit fel."

Mycket riktigt så gick pastorns märkliga profetia i uppfyllelse med exakt precision redan på nästa ställe där jag predikade i Texas. Jag var helt förbluffad och visste inte vad jag skulle tänka om detta. Efter en tid fick jag veta att pastorn levde i homosexuelitet. Jag förstod varför jag hade känt ett sådant obehag i hans församling och bara ville därifrån så fort som möjligt, trots hans exakta profetior som drog många människor till hans möten.

Bileam är ett varnande exempel på falska profeter i den yttersta tiden. Skriften förklarar tydligt varför: De falska profeterna är ute efter att göra pengar med hjälp av Guds gåva. Aposteln Petrus skrev om dem: *"I sin girighet kommer de att med falska argument sko sig på er. ... De har lämnat den raka vägen och förts vilse och följt samma väg som Bileam, Beors son, som älskade den lön han skulle få för sin orättfärdighet. Men han blev tillrättavisad för sitt brott. En stum åsna talade med människoröst och förhindrade profetens vanvett."* (2 Pet 2:3, 15-16) Och Judas skrev: *"de har mot betalning störtat sig i Bileams villfarelse"*. Bileam blev erbjuden stora gåvor av Balak för att förbanna Israel. Bileam var sniken efter pengar, vilket gjorde att han följde med Balak trots att Gud varnade honom för det. Det står i Toran:

"De äldste i Moab och de äldste i Midjan gav sig i väg och hade med sig spådomslön. De kom till Bileam och framförde till honom vad Balak hade sagt. Bileam sade till dem: 'Stanna här över natten, så skall jag komma tillbaka till er med de ord som HERREN talar till mig.' Då stannade Moabs hövdingar kvar hos Bileam. Och Gud kom till Bileam och sade: 'Vilka är de män du har hos dig?'" (4 Mos 22:7-9)

Gud frågade naturligtvis inte Bileam vilka män han hade hos sig för att han inte visste det. Närhelst Gud frågar något är det för att han vill säga oss någonting. Han frågade Bileam för att få honom att stanna upp och ge akt på vilka de var: "Tänk efter Bileam! Märker du inte vilka dessa män är? Tycker du detta är ett lämpligt företag du ger dig in i?" Gud sade sedan klart ifrån till Bileam: *"Du skall inte gå med dem. Du skall inte förbanna detta folk, ty det är välsignat."* (v. 12) Med andra ord: "Detta är inget projekt som du ska befatta dig med Bileam! Håll dig borta från dem." Men Bileams samvete var förhärdat. Han prioriterade pengar i stället för rättfärdighet. Guds befallning är tydlig: *"Nej, sök först Guds rike och hans rättfärdighet, så skall ni få allt det andra också."* (Matt 6:33)

Bileam hade fått en stark nådegåva från Gud, men han drogs vilse av sina egna begär och står därför som ett varnande exempel på falska profeter i alla tider.

Han fick ett tragiskt slut och eftermäle, trots de mäktiga profetior han hade förmedlat. *"Spåmannen Bileam, Beors son, dödades också med svärd av Israels barn."* (Jos 13:22)

Bileam försökte få Gud att ändra sig. Han ville förbanna Israel eftersom han ville få den lön som Balak erbjöd honom. Gud tillät inte detta. Han förklarade senare för Josua: *"Men jag ville inte höra på Bileam, utan han måste välsigna er, och jag räddade er ur hans hand."* (Jos 24:10) Detta visar att Bileam ville att Gud skulle ge honom tillåtelse att förbanna Israel så att han kunde få den stora lön som Balak erbjöd honom. Men Gud ville inte höra på Bileam.

När Bileam inte kunde få Gud att ändra sig tog han till slut saken i egna händer och förklarade för Balak hur han kunde dra förbannelse över Israel. Det står i 4 Mos 31:16: *"Ändå var det just [Moabs döttrar] som på Bileams inrådan förledde Israels barn att begå otrohet mot HERREN i saken med Peor, så att hemsökelsen kom över HERRENS menighet."* Det var alltså Bileam som gav rådet till Balak att han skulle låta Moabs kvinnor förföra Israels män så att förbannelse kom över Israel och Bileam kunde få den lön han längtade efter.

Det var annorlunda med profeten Elisa. Naaman från Syrien kom till honom med *"tio talenter silver och 6 000 siklar guld och dessutom tio högtidsdräkter."* (2 Kung 5:5) Vi kan räkna med att dessa högtidsdräkter motsvarade dyra "Armani kostymer" av senaste modell. Silvret och guldet utgjorde en rejäl förmögenhet som Elisa kunde levta gott på i många år. Rikedomarna var egentligen avsedda för Israels kung. Men eftersom han inte kunde bota Naaman, så sände Elisa bud efter Naaman för att bota honom från hans spetälska så att Gud kunde bli ärad. *"Låt honom komma till mig, så skall han förstå att det finns en profet i Israel."* (2 Kung 5:8) Av den orsaken vägrade Elisa att ta som mycket som ett kopparmynt i betalning från Naaman för att folk inte skulle kunna misstolka att han kallat Naaman till sig av själviska motiv. Vilken karaktär!

Det betyder inte att arbetaren inte är värd sin lön. I ett annat fall står det om Elisa att kungen i Aram sa till sin tjänare Hasael: *"Tag med dig gåvor och gå och möt gudsmannen och fråga HERREN genom honom, om jag skall bli frisk från denna sjukdom."* Hasael gick emot honom och **tog med sig gåvor, allt det bästa som fanns i Damaskus, så mycket som fyrtio kameler kunde bära.** Han kom och trädde fram inför honom och sade: *'Din son Ben-Hadad, kungen i Aram, har skickat mig till dig och låter fråga: Skall jag bli frisk från denna sjukdom?'"* (2 Kung 8:8-9)

Fyrtio kameler lastade med det bästa som fanns i Damaskus var ingen liten ersättning. Det måste ha handlat om långt mer än det Naaman kom med. I detta fall står det ingenting om att Elisa vägrade ta emot betalningen.

För att kunna särskilja sig från de falska apostlarna i Korint och undvika alla misstankar om felaktiga motiv, vägrade Paulus att ta emot något ekonomiskt understöd från de troende i Korint. Däremot hade han inga problem med att ta emot lön från andra församlingar för sin förkunnelse.

*“Andra församlingar plundrade jag genom att ta emot lön för att kunna tjäna er. Och när jag var hos er och saknade något, låg jag ingen till last, ty **bröderna som kom från Makedonien försåg mig med vad jag behövde**. På allt sätt aktade jag mig för att vara en börda för er, och det vill jag fortsätta med. Lika säkert som Messias sanning finns i mig skall man i Akajas bygder inte ta ifrån mig den berömmelsen.” (2 Kor 11:8-10)*

Det är inte pengar som är roten till allt ont. Pengar behövs i Guds rike. Det är **kärleken** till pengar, **begäret** efter pengar som Bileam hade, som är en rot till allt ont. Paulus varnade:

*“Men de som vill bli rika, de råkar ut för frestelser och snaror och många oförnuftiga och skadliga begär, som störtar människor i fördärv och undergång. Ty **kärlek till pengar** är en rot till allt ont. I sitt begär efter pengar har somliga kommit bort från tron och vållat sig själva mycket lidande.” (1 Tim 6:9-10)*

Lärdomar från Bileam

När man läser berättelsen om Bileam blir man lätt förbryllad. Vid första anblicken verkar han inte alls vara någon falsk profet. Gång på gång betyder han genom hela berättelsen att han enbart kan säga exakt det som Gud har sagt till honom. Han verkar snarast vara ett starkt föredöme på trohet till Gud.

Det är i stället Gud som verkar underlig. Först sa han till Bileam att inte gå med Moabs hövdingar. Nästa gång sa han i stället till Bileam att följa med dem, bara för att sedan verka ändra sig igen och försöka döda Bileam. Det hela verkar mycket underligt. Kan inte Gud bestämma sig hur han vill ha det?

Det står i Psalm 18: *“Mot den trogne visar du dig trofast, mot den fullkomlige visar du dig fullkomlig. Mot den rene visar du dig ren, men **mot den falske visar du dig vrång**.” (Ps 18:26-27)* Det står också skrivet om Gud: *“...de ogudaktigas väg gör han krokig.” (Ps 146:9)*

Gud sa från början ifrån till Bileam att han inte skulle förbanna Israel och att han inte skulle gå med Balaks sändebud. När Bileam ändå frågade Gud igen om samma sak så lät Gud honom få som han ville. Det är farligt att ha egna begär som är starkare än längtan efter att förhärliga Gud. Det är den första lärdomen vi kan dra från exemplet med Bileam.

Det andra vi behöver lära oss av denna berättelse är att, även om Bileam hade en stark nådegåva så hade han ett ont hjärta som inte längtade efter rättfärdighet. Jeshua sa: *“Saliga är de som hungrar och törstar efter rättfärdighet, de skall bli mättade.” (Matt 5:6)* Och vidare: *“Nej, **sök först Guds rike och hans rättfärdighet**, så skall ni få allt det andra också.” (Matt 6:33)* Bileam sökte inte först efter Guds rike och hans rättfärdighet, utan efter egen vinning. Därför står han som ett varnande förebild för alla tider på en falsk profet.

Det vi för det tredje behöver lära oss av berättelsen om Bileam, är att det som från början ser väldigt äkta och bra ut kan ändå vara falskt. Jeshua sa inte om de

falska profeterna: "Av deras profetior och mirakler ska ni känna dem". Han sa: "Av deras **frukt** ska ni känna dem".

Bileam måste från början ha haft en relation till Gud annars skulle Gud inte ha uppenbarat sig för honom. Men det fanns ogräs som växte i hans hjärta. Hans hjärta var delat. Han ville inte **bara** ära Gud. Han var också ute efter egen vinning. Så småningom tog ogräset över även om gåvan fortsatte att fungera.

När Moabs hövdingar kom första gången svarade han dem: "*Gå hem till ert land, för HERREN tillåter mig inte att följa med er.*" Då återvände Moabs hövdingar till Balak och sade: "*Bileam vägrar att följa med oss.*" (4 Mos 22:13-14)

Svaret Bileam gav var tvetydigt. Gud hade sagt till honom att han inte skulle förbanna Israel eftersom det var välsignat. Men Bileam sa inget om detta. Han sa inte ifrån om vad som var fel. Hans svar till Moabs hövdingar gjorde att de missförstod honom. De trodde att Bileam inte fick följa med dem därför att de inte betalade honom tillräckligt.

"Men Balak skickade återigen hövdingar, fler och av högre rang än de förra. De kom till Bileam och sade till honom: 'Så säger Balak, Sippors son: Låt ingenting hindra dig från att komma till mig, för jag vill bevisa dig mycket stor ära, och allt vad du säger till mig skall jag göra. Kom nu och förbanna detta folk åt mig.'" (4 Mos 22:15-17)

Bileams lydnad sattes på prov och han attraherades av rikedomarna. I stället för att omedelbart skicka hem dem igen eftersom Gud tydligt förklarat för honom att han inte skulle förbanna Israel, så svarade han i stället: "*Men stanna också ni kvar här över natten, så att jag får reda på vad HERREN mer har att säga mig.*" (4 Mos 22:19) Denna gång sa Gud till honom att följa med dem och Bileam var överförtjust. Han gick snabbt med hövdingarna trots att han var medveten om att han inte fick göra dem till viljes genom att förbanna Israel.

Jeshua sa till församlingen i Pergamus: "*Men något har jag emot dig, att du har några där som håller sig till Bileams lära, han som lärde Balak att sätta ut en fälla för Israels barn, så att de åt kött från avgudaoffer och bedrev otukt.*" (Upp 2:14) När inte Bileam kunde få Balaks rikedomar genom att profetera, förklarade han för Balak hur han ändå kunde dra förbannelse över Israel. Han brydde sig mer om spådomslönen och egen vinning än att göra det som är rätt och beskydda Guds egendomsfolk. Må vi ta varning av detta!

Ett nutida exempel

För några år sedan uppträdde en evangelist i USA och drog stora skaror från hela världen till mötena. Tusentals blev frälsta sades det och de flesta stora karismatiska ledare hyllade evangelisten som den störste väckelseförkunnaren i vår tid. Profetior, tecken och under ägde rum. Han hade tydligen en stark nådegåva. Problemet var att han inte levde rätt. Bakom kulisserna drack han sig berusad och levde i äktenskapsbrott med den kvinnliga lovsångsledaren. Han älskade hårdrock och våldsfilm. Hans hjärta var inte rent.

De som älskar Gud och hans ord kunde dock förstå att något var galet, utan att behöva känna till det som ägde rum i det fördolda. Han påstod att den helige Ande hade sagt till honom att han skulle tatuera sig över hela kroppen. Under hans väckelsekampanj påstod man till och med att tatueringar var en ny metod från Gud att evangelisera vår generation. Tatueringar är ju väldigt populärt idag och många, speciellt bland ungdomar tog efter den falske profetens exempel.

Men detta kom inte från Guds Ande. Evangelisten var bedragen av en annan röst. Gud säger tydligt i sitt Ord: **“Ni skall inte rista märken på er kropp för någon död och inte heller bränna in skrivtecken på er. Jag är HERREN.”** (3 Mos 19:28) **“Ni är HERRENS, er Guds, barn. Ni skall inte rista märken på er.”** (5 Mos 14:1)

Låt oss hålla oss långt borta från all laglöshet! *“I detta visar sig de heligas uthållighet: de håller fast vid Guds bud och tron på Jeshua.”* (Upp 14:12)

Varning för avgudadyrkan

På hebreiska heter Bileam *Bil'am*. Hebreiskan har inga vokaltecken, vilket betyder att namnet skrivs BLM. Vokaltecknen infördes långt efter att Toran gavs. Det betyder att hans namn även skulle kunna uttalas Bliam, vilket på hebreiska betyder ”utan folk”. Bileam var en ensamvarg. Han hade inget folk runt omkring sig. Detta är ytterligare ett varningstecken när det gäller falska profeter: de saknar ofta församlingsanknytning eller sunda relationer till andra lemman i Messias kropp. Ibland måste Herrens profeter gå ensamma med Gud. Men det är viktigt att alltid behålla en öppen och respektfull attityd till allt Guds folk som av ett uppriktigt hjärta åkallar Herren, se 2 Tim 2:22.

Bileam var en avgudadyrkare. Han sysslade med samma avguderi som många kristna är djupt involverad i idag, nämligen girighet och materialism. Bibeln säger tydligt att girighet är detsamma som avgudadyrkan.

“Döda därför era begär som hör jorden till: otukt, orenhet, lidelse, lusta, och girigheten som är avgudadyrkan.” (Kol 3:5)

“Ni skall veta att ingen otuktig eller oren eller girig – en sådan är en avgudadyrkare – skall ärva Messias och Guds rike. Låt ingen bedra er med tomt prat. Allt sådant nedkallar Guds vrede över olydnadens barn. Ha därför ingenting med dem att göra.” (Ef 5:5-7)

Materialismen är vår tids främsta form av avgudadyrkan! Jeshua kallade denna avgud för Mammon: *“Ingen kan tjäna två herrar. Antingen kommer han då att hata den ene och älska den andre, eller kommer han att hålla sig till den ene och se ner på den andre. Ni kan inte tjäna både Gud och mammon.”* (Matt 6:24)

Aposteln Johannes avslutade sitt första brev med uppmaningen: *“Kära barn, var på er vakt mot avgudarna.”* (1 Joh 5:21) Denna uppmaning behöver vi ta till oss i vår materialistiska tid! Det kan innebära en hård kamp att göra sig av med falska gudar eftersom de tilltalar vårt kött.

“Köttets gärningar är uppenbara: de är otukt, orenhet, lösaktighet, avgudadyrkan, svartkonst, fiendskap, kiv, avund, vredesutbrott, gräl, splittringar, villolärer, illvilja, fylleri, utsvävningar och annat sådant. Jag säger er i förväg vad jag redan har sagt: de som lever så skall inte ärva Guds rike.” (Gal 5:19-21)

I Efesierbrevet betonade Paulus om detta: *“Låt ingen bedra er med tomt prat. Allt sådant nedkallar Guds vrede.”* (Ef 5:6) Bileam var bedragen och trodde att girighet var OK. Många kristna idag tror likadant. Må vi se till att inte vi också blir bedragna.

Bileams profetior

“När han kom tillbaka till Balak, fann han honom stående vid sitt brännoffer tillsammans med alla Moabs hövdingar. Då framförde han detta budskap: ‘Balak hämtade mig från Aram, Moabs kung från österns berg. Kom, förbanna åt mig Jakob, kom, fördöm Israel! Hur kan jag förbanna den som Gud ej förbannar? Hur kan jag fördöma den som HERREN ej fördömer?’” (4 Mos 23:6-8)

Bileam var en falsk profet som Gud till slut dömde hårt. Men det var inget fel på hans nådegåva. Som vi redan nämnt upptas två hela kapitel i den Heliga Skrift av hans profetior.

Bileam försökte förbanna Israel så att han kunde få sin spådomslön, men det gick inte. Gud tillät inte honom att göra det. I stället uttalade han välsignelser. Bileam sa: *“Hur kan jag förbanna den som Gud ej förbannar? Hur kan jag fördöma den som HERREN ej fördömer?”* (v. 8) Han sa också: *“Se, att välsigna är mitt uppdrag. Han har välsignat, och jag kan inte ändra det... **Ingen trolldom hjälper mot Jakob, ingen spådom mot Israel.**”* (v. 20,23)

Av detta kan vi lära oss att vi inte behöver vara rädda för förbannelser, så länge vi inte lever i synd. *“Som sparven far sin kos och svalan flyger bort, så far en grundlös förbannelse förbi.”* (Ords 26:2) Det är bara när det finns olydnad och synd i våra liv som vi kan drabbas av förbannelser.

“Från klippornas topp ser jag honom, från höjderna skådar jag honom. Se, ett folk som bor avskilt och ej räknar sig bland folken.” (v. 9)

Skriften delar in mänskligheten i två huvudavdelningar: judar och hedningar, eller Israel och folken (nationerna). Det är oerhört viktigt att komma ihåg detta. Det judiska folket, vilket från tiden kring fångenskapen i Babylon inkluderar alla Israels tolv stammar, är inte ett folk som andra folk. De är Guds egendomsfolk som för evigt blivit uttaget från alla andra folk för att tillhöra honom.

*“Finns det ett enda folk på jorden likt ditt folk Israel, som Gud själv kom för att friköpa åt sig som sitt eget, för att göra sitt namn känt? Du har gjort storverk för dem och förunderliga ting för ditt land och inför ögonen på ditt folk, som du har friköpt från Egypten, från hednafolken och deras gudar. **Du har gjort ditt folk Israel till ett folk åt dig för evig tid, och du, HERRE, har blivit deras Gud.**”* (2 Sam 7:23-24)

Sammanlagt finns det i Skriften tre grupperingar bland mänskligheten: judar, hedningar och Guds församling. I Guds församling ingår både judar och hedningar. Paulus skrev: "Väck inte anstöt vare sig hos judar eller greker eller i Guds församling." (1 Kor 10:32) Alla hedningar som är födda på nytt och tillhör Messias har blivit inympade i Guds egendomsfolk, tillsammans med alla de troende från det judiska folket. De judar som inte tror på Messias är fortfarande Guds egendomsfolk, men har på grund av otro blivit avbrutna från det äkta olivträdets safrika rot, som de av naturen tillhör. Paulus förklarar att det är viktigt för hedningar som mot naturen blivit inympade i det judiska folkets eget äkta olivträd att inte förhäva sig över de naturliga grenarna även om de är avbrutna. De är fortfarande heliga för Gud.

"Om förstlingsbrödet är heligt, är degen helig. Och om roten är helig, är grenarna heliga. Men om nu några av grenarna har brutits bort och du, som är ett vilt olivträd, har blivit inympad bland dem och fått del av det äkta olivträdets feta rot, då skall du inte förhäva dig över grenarna. Men om du förhäver dig skall du veta att det inte är du som bär roten utan roten som bär dig... Ty om du har blivit borthuggen från det vilda olivträd som du av naturen tillhörde, och mot naturen har inympats på ett äkta olivträd, hur mycket lättare kommer då inte dessa naturliga grenar att ympas in på sitt eget olivträd." (Rom 11:16-18,24)

"Gud är inte en människa, så att han skulle ljuga, inte en människoson, så att han skulle ångra sig. Säger han något utan att göra det, talar han något utan att fullborda det?" (v. 19) Gud kommer till slut att uppfylla alla sina löften till Israel. Han kommer inte att misslyckas. Han har ingen plan B i reserv. Löftena kommer att uppfyllas precis som han har tänkt från början. Paulus skrev om detta:

"Vad jag vill säga är att Messias har blivit de omskurnas tjänare för att visa att Gud är sannfärdig och bekräfta löftena till fäderna och att hedningarna har fått prisa Gud för hans barmhärtighet, som det står skrivet: Därför vill jag prisa dig bland hedningarna och lovsjunga ditt namn. Vidare heter det: Gläd er, ni hedningar, tillsammans med hans folk." (Rom 15:8-10)

Messias kom inte för att ta löftena från de omskurna, dvs det judiska folket, och ge dem till ett nytt egendomsfolk, som kallas för Kyrkan. Han kom för att **bekräfta** löftena till fäderna. Hedningarna, som inte haft några löften (Rom 9:4, Ef 2:12), har fått barmhärtighet från Gud genom att i Messias ärva löftena **tillsammans** med Guds egendomsfolk.

"När tiden är inne skall det sägas om Jakob och Israel: Vad har inte Gud gjort!" (v. 23)

Det judiska folket sjunger Psalm 126 vid varje sabbatsmåltid, "När HERREN gjorde slut på Sions fångenskap, då var vi som drömmande. Då fylldes vår mun med skratt och vår tunga med jubel. **Då sade man bland hednafolken: 'HERREN har gjort stora ting med dem.'** Ja, HERREN har gjort stora ting med oss, och vi är glada." (Ps 126:1-3)

Det är Gud som kommer att få hela äran när han uppfyller alla löftena till Israel. Han kommer att upprätta sitt egendomsfolk, inte för att de förtjänar det, utan

enbart på grund av sin barmhärtighet när hans tid är inne. En del kristna säger: "Judarna tror inte på Jesus, de förtjänar inte att få sitt eget land." Guds ord säger: "*Men du, HERRE, tronar i evighet, släkte efter släkte skall komma ihåg dig. Du skall gripa in och förbarma dig över Sion, det är tid att du visar det nåd. Ja, stunden har kommit.*" (Ps 102:13-14) När tiden är inne kommer Gud att förbarma sig över sitt folk och visa det nåd. Vi kan aldrig förtjäna Guds nåd. Upprättelsen av Israel sker genom nåd, inte genom förtjänst!

I den följande versen i Psalm 102 står det när tiden är inne för Gud att förbarma sig och visa nåd mot Sion: "*Ty dina tjänare har dess stenar kära, de förbarmar sig över dess grus.*" (Ps 102:15) Den religiösa sionismen bland framför allt bosättarna i Judéen och Samarien som älskar till urgamla hemland, är ett tidstecken på att Guds tid nu är inne. De är förälskade i det utlovade Landets stenar och grus, villiga att offra sina liv för att få bo där. Vi har blivit kallade att vara väktare på Jerusalems murar som påminner Gud om detta. Bileam profeterade om denna tid av upprättelse: "*Se, ett folk står upp likt en lejoninna, likt ett lejon reser det sig.*" (v. 24)

"Hur sköna är inte dina tält, o Jakob, dina boningar, o Israel! Likt dalar utbreder de sig, likt trädgårdar vid en ström, likt aloetråd planterade av HERREN, likt cedrar vid vatten. Vatten flödar ur hans ämbar, hans sådd blir rikligen vattnad." (4 Mos 24:5-7) Familjen utgör folkets hörnsten. Jakobs tält och Israels boningar handlar om detta. I denna tid vill Gud upprätta familjen efter sin ursprungliga mönsterplan i Toran, mitt i en tid präglad av mörker och laglöshet. Det vilar en skönhet och ljuvlighet över Guds ordningar för familjen.

Judisk tradition säger att tälten som Bileam såg i Israels läger låg tätt intill varandra, men ingångarna var vända bort från varandra. Det handlade om nära gemenskap och sammanhållning som nation, kopplad till en avskildhet och ett helgat privatliv för varje enskild familj. Detta är Guds ordning. Där kan han välsigna med riklig fruktbarhet. Sexuell otukt och omoral leder till barnlöshet. Idag finns det enligt statistisk forskning ingen framtid för Europas nationer där den sexuella omoralen utbreder sig och man idag i genomsnitt har mindre än två barn per vuxen.

Bileams messianska profetior

Bileams avslutande profetior utgör mäktiga uppenbarelser om den kommande Messias, Lejonet av Juda stam. Även om Bileams messianska profetior hör till de mäktigaste i Skriften så finns det en främmande ton i själva presentationen. Bileam inleder sina profetior genom att säga:

"Så säger Bileam, Beors son, så säger mannen med det slutna ögat, så säger han som hör Guds ord och har kunskap från den Högste. Han skådar syner från den Allsmäktige, när han faller ner, och får sina ögon öppnade." (4 Mos 24:15-16)

Här finns ett skryt och en självupptagenhet i denna långa inledning som är främmande för sanna profeter som är sända av Gud. Falska profeter tycker om att fokusera mycket på sig själva. De tycker om att stå i rampljuset. Vi behöver se upp med sådant. Mose, den störste av alla profeter, talade aldrig om sig själv på

detta sätt. Det var Gud som försvarade honom och upphöjde honom. Paulus skrev om sig själv: *"Om jag ville berömma mig, skulle jag ändå inte vara en dåre, jag skulle ju bara säga sanningen. Men jag avstår, för att ingen skall tänka högre om mig än man gör, när man ser och hör mig."* (2 Kor 12:6)

Det låg ett tragikomiskt självbedrägeri i Bileams högmod. Han skröt över sin profettjänst och sa att skådade syner och fick sina ögon öppnade. Men Gud använde en åsna till att tillrättavisa honom. Åsnan såg ängeln och profeterade medan den store profeten själv var andligen både helt blind och döv! Petrus skrev: *"Men han blev tillrättavisad för sitt brott. En stum åsna talade med människoröst och förhindrade profetens vanvett."* (2 Pet 2:16)

"Större än Agag skall hans kung vara, upphöjt är hans kungadöme." (v. 7) Agag står här som en symbol på anti-messias, dvs antikrist. Messias kommer att bli så mycket större och mäktigare än antikrist! Halleluja!

"Gud förde honom [Jakob] ut ur Egypten. Hans styrka är som vildoxens. Han skall uppsluka hednafolken, hans fiender. Han skall krossa deras ben, med sina pilar genomborra dem." (v. 8) När Gud upprättar Israel och för sitt folk tillbaka igen till sitt hemland, kommer de att uppsluka sina motståndare. Till slut kommer alla nationer som förbannar Israel att drabbas av förbannelse. *"Välsignad är den som välsignar dig, förbannad är den som förbannar dig!"* (v. 9)

*"Jag ser honom, men inte nu, jag skådar honom, men inte nära. **En stjärna träder fram ur Jakob, en spira höjer sig ur Israel.** Den krossar Moabs tinningar och slår ner alla söner till Set. Han skall få till besittning Edom och Seir, sina fiender. Ja, Israel skall göra mäktiga ting. Ur Jakob skall en härskare komma, och de överlevande skall han utrota ur staden."* (v. 17-19)

"En stjärna träder fram ur Jakob, en spira höjer sig ur Israel." (v. 17) Detta handlar om Messias. Targum Onkelos översätter denna vers: *"Jag ser honom, men inte nu, jag skådar honom, men inte nära. **När en konung träder fram ur Jakob, och Messias blir smord ur Israels hus** skall han krossa Moabs furstar och härskas över alla människosöner."* Targum Jerusalem är lite annorlunda: *"**En konung träder fram ur Jakob, och en återlösare och styresman från Israels hus,** som skall slå Moabs hövdingar och uttömma och utplåna alla Österns barn."*²

Bileams profetia om stjärnan och spiran är nästan en ordagrann kopia av Jakobs messianska profetia: *"Ett ungt lejon är Juda. Från rivet byte har du rest dig, min son. Han böjer sig, han lägger sig ner som ett lejon, som en lejoninna - vem får honom att resa sig? Spiran skall inte vika från Juda, inte härskarstaven från hans fötter, förrän han som den tillhör kommer och folken blir honom lydiga."* (1 Mos 49:9-10) Slutet av denna vers kan också översättas: *förrän Shilo kommer och folken blir honom lydiga."* "Shilo", eller "Silo" på svenska, är en titel på Messias.

"Den krossar Moabs tinningar." Israels barn fick inte tillåtelse att attackera Moab i samband med ökenvandringen eftersom de var släktingar (1 Mos 19:36-37, 5 Mos 2:9), men i slutändan kommer alla som vänder sig mot Israel att besegras av Messias.

"Han skall få till besittning Edom och Seir, sina fiender. Ja, Israel skall göra mäktiga ting. Ur Jakob skall en härskare komma, och de överlevande skall han utrota ur staden." (v. 18-19)

Edom syftar på folket och Seir i första hand på deras område. Precis som det var med Moab, så fick Israel inte tillåtelse att attackera sin bror Edom (dvs Esau, se 1 Mos 36:8) när de kom ut ur Egypten (5 Mos 2:4-5). Men till slut kommer också Edom att förgöras i den sista tiden i samband med Messias ankomst (Obad v. 17-18,21).

"Han fick se Amalek. Då framförde han detta budskap: 'Den förste bland hednafolken är Amalek, men slutet för honom blir undergång.'" (v. 20)

Amalek var sonson till Esau genom Elifas (1 Mos 36:12). Han var den förste som attackerade Israel efter uttåget ur Egypten genom att slå eftertruppen bland de svaga. *"Utan att frukta Gud gick han emot dig på vägen och slog din eftertrupp, alla de svaga som hade blivit efter, medan du var trött och utmattad."* (5 Mos 25:18) Amalek står som symbol på nationernas hat mot Israel. Messias kommer att besegra honom när han kommer.

"Han fick se keniterna. Då framförde han detta budskap: 'Säker är din boning, lagt på klippan är ditt näste. Likväl skall Kain utrotas, när Assur för dig bort i fångenskap.'" (v. 21-22) Keniterna är samma folk som Jetro kom från. En del av Keniterna slog sig ner i Israel (Dom 4:11), men de var inte trogna mot Israel och utplånades i samband med att de tio norra stammarna fördes bort i fångenskap av Assyrierna. När Saul på Guds befallning skulle slå Amalek sa han till keniterna: *"Skilj er från amalekiterna och drag bort, så att jag inte utrotar er tillsammans med dem. Ni visade ju barmhärtighet mot alla Israels barn, när de drog ut ur Egypten.' Då skilde sig keniterna från amalekiterna."* (1 Sam 15:6)

*"Och han framförde detta budskap: 'O, vem kan bli vid liv, när Gud låter detta ske? **Skepp skall komma från kytteernas kust, de skall kuva Assur och kuva Eber. Men också de skall drabbas av undergång.'**" (v. 23-24)*

Denna sista profetia av Bileam handlar om det allra sista som händer i samband med Messias ankomst. Bileam profeterade: *"O, vem kan bli vid liv, när Gud låter detta ske?"* (v. 23) Detta påminner om liknande ord bland profeterna och i Evangelierna om den sista tiden. *"Och om inte den tiden förkortades, skulle ingen människa bli frälst. Men för de utvaldas skull kommer den tiden att förkortas."* (Matt 24:22) (Se också Sef 1:2ff.) Vi måste frukta Gud så att vi tar varning från Guds Ord! *"Men till den skådar jag ned, som är betryckt och har en förkrossad ande, och till den som fruktar [bokstavligen: bävar] för mitt ord."* (Jes 66:2)

Kittéerna syftar i första hand på romarna. Det är intressant att de är den sista världsmakten som Bileam nämner innan slutet kommer. De kommer att besegra Assur och Eber. Dessa områden präglas idag av Islam, medan Kittéerna symboliserar Västvärlden. Är det ändå trots allt Västvärlden och Rom som kommer att utgöra basen för det sista antikristliga systemet? *"Men också de skall drabbas av undergång."* (v. 24)

Israel hamnar i Bileams fälla

“Medan Israel uppehöll sig i Sittim, började folket bedriva otukt med Moabs döttrar. Dessa inbjöd folket till sina gudars offermåltider, och folket åt och tillbad deras gudar. Och Israel slöt sig till Baal-Peor. Då upptändes HERRENS vrede mot Israel. Och HERREN sade till Mose: ‘Hämta folkets alla huvudmän och häng upp dem i solen inför HERREN, för att HERRENS glödande vrede må vändas ifrån Israel.’ Då sade Mose till Israels domare: ‘Var och en av er skall bland sina män döda dem som har slutit sig till Baal-Peor.’” (4 Mos 25:1-5)

Bileam kunde inte förbanna Israel, men han rådde Balak och midjaniterna att utnyttja deras kvinnor till att fresta Israels barn med sexuell omoral för att Israel därigenom skulle drabbas av Guds stränga vrede och dom. Det var en demonisk, men väldigt effektiv plan. Det står senare om de midjanitiska kvinnorna:

“Ändå var det just de som på Bileams inrådan förledde Israels barn att begå otrohet mot HERREN i saken med Peor, så att hemsökelsen kom över HERRENS menighet.” (4 Mos 31:16)

Hur stark är inte den sexuella förförelsens makt i denna sista tid! Den bombarderar oss överallt via reklam, media och den förföriska och omoraliska livsstil som breder ut sig mer och mer. Till och med David, som är förebilden till Messias, föll för denna frestelse.

Guds vrede upptänds över sexuell omoral! **“Men den som förleder en av dessa små som tror på mig, för honom vore det bättre att en kvarnsten hängdes om hans hals och han sänktes i havets djup. Ve över världen som förför. Förförelser måste komma, men ve den människa genom vilken förförelsen kommer.”** (Matt 18:6-7)
”Så förstår Herren att frälsa de gudfruktiga ur prövningen, men ock att under straff förvara de orättfärdiga till domens dag. Och detta gör han först och främst med dem som i oren begärelse stå efter köttlig lust.” (2 Pet 2:9-10)

Sexuella frestelser ska vi inte bara stå emot, dem måste vi **fly ifrån** genom att inte ha något med sådant att göra, se 1 Kor 6:18 och 2 Tim 2:22. Dessa frestelser har en förmåga att kunna smyga sig in även i de mest andliga och helgade sammanhang. Ingen går säker. Det står om den sexuella omoralen: **“Låt inte ditt hjärta vika av till hennes vägar, förirra dig inte in på hennes stigar. Ty många slagna är fällda av henne, talrika är hennes offer. Genom hennes hus går dödsrikets vägar, de för ner till dödens kamrar.”** (Ords 7:25-27)

Vi måste göra allt vi kan för att undfly allt som har med sexuell omoral att göra och inte vika av in på någon av dess vägar vad gäller mode, kläder, filmer, etc. Vår Mästare varnade oss: **“Vaka alltid och be om kraft att kunna undfly allt det som skall komma och kunna bestå inför Människosonen.”** (Luk 21:36) Vi behöver vaka och **be om nåd och kraft att kunna undfly de frestelser som kommer att komma över jorden i den yttersta tiden.** Jeshua lovade de troende i Filadelfia: **“Eftersom du har bevarat mitt ord om uthållighet, skall jag bevara dig och rädda dig ur prövningens stund, som skall komma över hela världen och sätta dess invånare på prov.”** (Upp 3:10)

Shalom!

Lars & Harriet Enarson

Lärjungaskap

Syftet med dessa kommentarer är lärjungaskap till vår Mästare Jeshua från Nasaret. Rabbinerna förbjuder studier i Toran som enbart går ut på att öka vår kunskap. Studierna måste syfta till att helga Namnet, dvs att vi förhärligar Gud genom att lyda det han säger. Jakob uttrycker det så här:

”Var ordets görare, inte bara dess hörare, annars bedrar ni er själva. Om någon är ordets hörare och inte dess görare, liknar han en man som betraktar sitt ansikte i en spegel, och när han har sett sig själv i den, går han sin väg och glömmer genast hur han såg ut. Den som däremot blickar in i frihetens fullkomliga lag och blir kvar i den och inte är en glömsk hörare utan en verklig görare, han blir salig i sin gärning”. (Jak 1:22-25)

1. Vad talade starkast till dig?
2. Nämn minst en, men helst flera, praktiska saker som du kan börja tillämpa!
3. Finns det något du behöver korrigera och ändra på i ditt liv?

Om *Veckans TORA* kommentarer har välsignat dig, tänk på att rekommendera dem till andra.

Prenumeration och kopiering

Dessa kommentarer skickas ut på begäran till alla som ger en månatlig gåva. Du kan ge en gåva på jerusalemsmurar.se eller via ett av våra konton:

- SVERIGE: PG: 30 86 38–6 eller BG: 609–2316, TWI Skandinavien
- NORGE: Elia Bønearme, Kontonummer 163 809 304 24, 1708 Sarpsborg.
- FINLAND: AKTIA 405 587–265 910, Mottagare: Karisma Farleden, Ange: Elian Rukousarmeija

Copyright © Lars och Harriet Enarson 2012–2013

Kopiering, duplicering och regelbunden vidarebefordran av materialet, manuellt eller elektroniskt i alla former är förbjudet utan skriftligt tillstånd av författaren. Skriften säger: “Arbetaren är värd sin lön” (1 Tim 5:18).

Kopiering för behov inom familjen är tillåtet. Vi uppmuntrar också till att vidarebefordra kommentarerna vid enstaka tillfällen till vänner för att uppmuntra dem att också prenumerera på dem.

---

¹ 2 Pet 2:15, Jud v. 11, Upp 2:14

² Targum översättningarna var "Levande Bibeln" översättningar från hebreiska till arameiska som var godkända att användas i synagogorna under Andra Templets tid för sådana som inte förstod hebreiska. De ger oss en insikt i hur den hebreiska texten uppfattades bland de lärde på denna tid.